PLACCAET

Des Coninck van Engelandt/ nopende het bannissement der Jesuiten/ Priesters/ ende alle Pausche Gheestelijcke personen/ uyt het Coninckrijcke van Enghelandt.

Overghesetet uyt den Enghelsche in onse Nederlantsche tale.

Nae de Copye

Ghedruckt tot Londen by Robert Barker/ Drucker der Coninckl. Majesteyt van Enghelandt. Anno 1604.

Door den Coninck.

NAer dat wy eenighe maenden toeghebracht hadden int ordineren der polityicke affairen deses Conincrijcx/ so deden wy oock onlancx geen cleynen arbeydt/ om sekere oneenicheden te slechten/ welcke wy ghevonden hebben onder onse Gheestelijckheyt/ nopende de wijsen ende Ceremonien hier voormaels bevesticht in dese Ghemeynte van Enghelant: Welcke Ceremonien wy hebben gebracht tot sulck een oorden ende forme dat wy niet en twijfelen oft een yeder Gheest gheleyt zynde alleen met Godsalicheyt ende niet met humeuren/ sal daer mede te vreden zijn/ in welcker saecken handelinghe wy genoech ghespeurt hebben dat een grooter besmettinghe als uyt die lichte oneenicheden soude connen spruyten/ was voor de handt door persoonen die ghemeyne vyanden zijn van dese beyde partijen/ te weten een groot ghetal van Priesters/ Seminarischen ende Jesuyten in dit Coninckrijck swermende/ soo van die ghene die voor onse coemste aen dese Croone/ als oock van de ghene die daer na hier ghecomen zijn/ oeffenende haer ampten ende Professien met grooter vrijheydt dan sy in voorighe tyden hebben derven doen/ eensdeels op een ydele hoope van veranderinge in saken der Religie (welcke nochtans wy noyt hebben ghemeynt/ noch yemandt oorsake ghegeven te verwachten) ende eensdeels sich verlatende op ons alghemeyn Pardoen/ vergunt nae de oude costuyme van onse Voorsaten in onse Crooninghe/ van misdaden gepasseert ten dagen van de overleden Coninginne: Welck Pardoen veel van de voorseyde Priesters ghecreghen hebben onder onse groote Seghel/ ende daer mede sich vry houdende van de perijckelen der Wetten/ sy met groote stouticheyt pleghen alle Officien haerder Professie als Misse te doen/ ende onse Ondersaten af te trecken van de bevestichde Religie/ desgelijcx haer versoenende met de Roomsche Kercke/ ende consequentelijck haer vervoerende vande oprechte persuasie/ welcke alle Ondersaten behooren te hebben van wegen haren schuldigen plicht ende ghehoorsaemheyt aen ons. Derhalven nademael voorsichtelijck haer volck te behouden van ghecorrumpeert te zijn in de Religie/ Godsalicheyt ende gehoorsaemheyt/ en is niet het minste deel eens Coninclijcken ampts/ so achten wy ons selven verobligeert te zijn/ soo in de conscientie als in de wijsheyt alle goede middelen te ghebruycken om onse Ondersaten te behouden van de besmettinghe der superstitieuse meyningen in het stuck der Religie/ welcke meyninghen zijn niet alleen haer eyghen sielen verderfelijck/ maer oock een rechte wech eñ middel om haren schuldighen plicht ende ghetrouheydt te corrumperen/ twelck en can door gheen middel beter te weghe ghebracht werden/ dan met afjagen van haer haerder Dienaren eñ instrumenten van sulcke infectie/ welcke zijn de Priesters van alle soorten in vreemde Landen ghemaeckt/ en verboden door de authoriteyt der Wetten deses Landts: Van de welcke Priesters/ Wy hebben derhalven goet gevondẽ te publiceren dese openbaer verclaringhe van onse wille.

Soo ist dan dat alsoo/ daer zijn in dit Coninclrijck verscheyden soorten

ken van Priesters/eenighe in ghevanckenisse/ andere op hare vrije voet/
ende van beyder soorte sommighe die onse Pardoen ghecreghen hebben
onder onse groote Seghel / ende sommughe die gheen sulck Pardoen en
hebben: Item eenighe die hier gheweest zijn voor onse comste aen dese
Croon/andere die hier namaels ghecomen zijn: aengaende de ghene die
in ghevanckenisse ligghen/wy hebben order ingheset dat sy sullen ghe-
scheept werden aen een bequame Haven/ende uyt het Landt ghesonden
soo hastelijck als het moghelijck is/met bevel wederom niet te comen in
eenich deel van onse Dominie/ sonder oorlof van ons ghecreghen/ op de
pene ende perijckel van de Wetten die alreede teghen haer gemaect zijn.
Ende soo veel de andere belangt/ofte sy hebben onse Pardoen vercregen
ofte niet (van welcke Pardoen wy laten haer ende alle onse Onderdanen
weten/ dat nademael de selve sich verstrect alleen tot die misdaden welc-
ke voor de doodt der overleden Conninginne begaen zijn gheweest / soo en
bevrytse gheen Priester van het perijckel des Wets/ om syn toevinge
alhier sedert onse successie tot de Croone / boven den tijdt in dit Placcaet
ghestelt.) Wy bevelen ende begeeren alle soorten van Jesuyten/ Semi-
narischen ende andere Priesters/hoedanich dat sy moghen wesen/ die ge-
maeckt zijn gheweest door eenich autoritept / verboden met de Wetten
deses Conincktrijcx: Dat sy voor den 19. dach Marti naestcomende/
wijcken uyt ons Coninckrijck ende Dominie. Ende tot dien eynde salt
gheoorloft wesen alle Officieren van onse Havenen/ de voorseyde Prie-
sters te laten passeren nae uytheemsche Landen/daer sy begeeren te we-
sen/tusschen desen tegenwoordighen dach/ende de voorseyde 19. Marti/
vermanende ende versekerende alle sulcke Jesuiten/ Seminarischen eñ
Priesters/van wat soort dat sy moghen wesen / dat by aldien yemandt
van haer nae den voorschreven 19. dach sal gevonden werden binnen dit
Coninckrijck ofte eenige van onse Dominien/ dat sy sullen moeten lyden
de pene der Wetten welcke hier voormaels ghemaeckt zijn tegen haer/
sonder hope van eenich faveur ofte Remissie van ons.

Hier over wy bevelen ende gebieden alle Erts-Bisschoppen / Lieu-
tenanten/ende alle andere onse Officiers eñ Bevel-hebbers/ dat sy neer-
stelijck toesien ende met alle vlijt haer devoyr doen/ nae den voorseyden
19. Martij/ om te ontdecken ende apprehenderen alle Priesters die hier
sullen ghebleven zijn teghen dese onse verclaringhe/ welcke verclaringhe/
alhoewelse mischien sal schijnen te beduyden eē grooter strengicheyt te-
gen die soorte van onsen Ondersaten/ welck verschillende in haer profes-
sie van de Religie alhier bevestricht/hen selven Catholijcken noemen/dan
onse sachtmoedicheyt teghens haer tot noch toe heeft oorsake ghegeven
om te verwachten: Nochtans en twijfelē wy niet/so wanneer men over-
legghen wil sonder partyschap/ wat oorsaken ons beweecht hebben dese
voorsichticheyt te gebruyckē tegen de voorseyde Jesuitē/Seminarischē
eñ Priesters/alle menschē sullen ons hier inne gelijc geven. Want wiē is
het onbekent in wat perijckel onse persone eñ Conincrijc bycans getroc-
ken is geweest over eenige Maendē/ door een Conspiratie eerst gepra-
tiseert door dusdanige personen/die welcke eenighe Luyden verwonnen

hebbende/belooft hadden groote menichte van anderen te bewegē/de sel-
ve conspiratie te vorderen / door haer persuasien en ingheven gesondeert
zijnde/principalijck op de conscientie ende Religie/welcke sake als andere
Princen sullen behoorlijck overleyt hebben / soo versekeren wy ons sel-
ven/dat sy geensints oordelen sullen dat dese veranderinghe ghesproten
sy uyt eenige alteratie van affecten / nu meer verbittert synde dan te vo-
rē/ maer uyt nootsakelijcke voorsichticheyt/om de perijckelē voor te co-
men/die welcke andersins niet souden connen ghemijt werden. Aenghe-
sien der Priesteren absolute submissie aen vremde Jurisdictie als sy eerst
gheordonneert werden/latet den Coningen sulcke een conditioneel auto-
riteyt over haer Onderdanen / als dat de selfde macht door welcke sy
Priesters ghemaeckt zijn/mach ontbinden(nae gheliefte) de aldersterckste
bandt van ghetrouheyt ende liefde/tusschen den Coninc ende zijn Volc.
Onder welcke uytheemsche Potentaten/ hoe wel wy bekennen ons sel-
ven personelijcken so ghehouden te wesen aen den Bisschop van Romen
om zijn gonstighe diensten ende private affectie teghen ons in veel We-
reltsche saken/als dat wy sullen altijt gereet zijn de selve aen hem te ver-
dienen(als Bisschop van Romen/in staet ende conditie van een Prince)
maer nochtans als wy sien ende mercken de costume ende de gheprete-
deert Recht van die stoel/soo en hebben wy geen redenen te meynen dat
Princen van onse Religie en Professie hebben te verwachten eenich ver-
sekertheyt van haren staet/ten sy datmē verwillicht door intercessie van
andere Christen Princen/dat een goede Orden sy ingheselt (door een ge-
meyn vrye Concilie wettelijck gheroepen)om alle wortelen van perijcke-
len en jalousien uyt te roepen/welcke gesproten zijn uyt oorsake van Re-
ligie/soo tusschen Princen ende Princen/als tusschen Princen ende hare
Ondersaten/ende om te doen blijcken ende bewijsen dat gheen staet ofte
Potentaet macht heeft te disponeren Wereltsche Coninckrijcken ende
Monarchien/ofte te ontbinden de Ondersaten van ghehoorsaemheyt
aen haer wettelijcke Princen: in welcke acte der liefde te volbrenghen
daer is geen Prince ter Werelt/de welcke sich sal ghereeder laten binden/
dan wy/jae oock tot het uyterste van onse macht toe/ende dat niet alleen
upt een particulier begheerte vreetsamelijck te leven met andere Prin-
cen ende Vorsten des Christendoms/maer om dat sulcke een stant-
vastighe vrientschap mach door een vereeninghe in de Reli-
gie bevestight zijn/onder Christen Princen/de welcke
ons mach versterckenom den ghemeyn
vyant teghen te staen.

Ghedaen in onse Palleys van *VVest-munster* den 22. Februari, in
het eerste Iaer onses Coninckrijcx van Enghelant, Vranck-
rijck en Yrlant, en van Schotlant de seven ende dertichste.

God beware den Coninck.